

**Сумський державний
університет –
провідний вищий
навчальний заклад
Сумщини**

На базі Сумського державного університету пройшов перший обласний форум «Студентські гуртожитки: реалії та перспективи». Його мета – вирішити проблеми, які виникають у студентських гуртожитках, обмінятися досвідом між студентськими радами гуртожитків у Сумській області, а також напрацювати проекти для подальшої діяльності. Також у ході зустрічі створено комісію для координації дій між студентськими містечками навчальних закладів та між владними структурами. У форумі взяли участь студентські ради гуртожитків усіх Сумських вишів, а також Глухівського національного педагогічного університету і Конопотського інституту СумДУ.

Жовтень 2010 р. * Розповсюджується безкоштовно

№ 14-15 (304-305)

РЕЗОНАНС

ГАЗЕТА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЯК ЗАВЖДИ – ПОПЕРЕДУ

Наказом Міністерства освіти й науки України остаточно підбиті підсумки Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт. Сумський державний університет зміг повторити переможний минулорічний результат. Ще б пак, адже цього року наші студенти завоювали ще більше призових місць – 55! Із них 16 перших, 22 – других і 15 – третіх.

До сотні кращих за цими показниками змогли потрапити ще два ВНЗ регіону – СумДПУ ім. А.С. Макаренка (поділив 60-68-ме місце) та СНАУ (88-96-те місце). Глухівський національний педагогічний університет ім. О. Довженка та УАБС НБУ розташувалися у другій сотні рейтингу.

Знову, як і торік, серед лідерів СумДУ й за остаточною результатами Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальних дисциплін, напрямів та спеціальностей. Ще й зміг піднятися на одну сходинку вище порівняно з минулим роком – поділив 3-4-те місце з Національним технічним університетом "Харківський політехнічний інститут". Така висока позиція – підсумок завойованого 31 призового місця (7 – перших, 7 – других і 17 – третіх).

Інші вищі навчальні заклади нашої області розмістилися значно нижче: УАБС НБУ – 71-88-ме місце, СумДПУ ім. А.С. Макаренка та СНАУ – 89-103-те місце. Глухівський національний університет ім. О. Довженка – у середині другої сотні загальної списку.

Зіркова мить – ст. 8

Юристи зростають – ст. 5

Наука об'єднує покоління – ст. 9

ONLINE
СТУДІЯ -
НОВА РЕАЛЬНІСТЬ
у дистанційному навчанні!

Новітні технології для
кожного студента.

<http://www.sumdu.edu.ua>

Обличчям до обличчя – ст. 2

І знову ТЕМПУС – ст. 2

■ КРЕАТИВ

Нова реальність у дистанційному навчанні

Студенти заочної та дистанційної форм навчання, як правило, відірвані від безпосереднього спілкування з викладачами. Відтепер навчальний процес для них максимально наблизиться до очного – в університеті створена online-студія, яка відкриває найсучасніші можливості.

Викладачі, хоча й на відстані, зможуть використовувати зручні методи роботи: писати формули, схеми, графіки, показувати презентації, відеофільми, віртуальні демонстрації тощо. А студенти, перебуваючи на віртуальній лекції в режимі online, спостерігатимуть за діями викладача. Такі зміни можливі завдяки новоствореній online-студії, що знаходиться в Центральному корпусі університету.

Перший проректор В.Карпуша і представник МОН України С.Касьян у момент відкриття унікальної студії.

Вона є своєрідним класом із чотирма ізольованими кімнатами, де зручно розміщені комп'ютери і віртуальні сенсорні дошки.

На відкритті online-студії були присутні ректорат, провідні вчені університету й студенти. Ректор Анатолій Васильєв зауважив, що створення такої online-студії - це новий етап у розвитку сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій в університеті, нова реальність у дистанційному та заочному навчанні. Почесним гостем урочистостей став Сергій Касьян – головний спеціаліст департаменту вищої освіти МОН України. За його словами, новітні технології в Сумському державному університеті досить потужні й розвиваються з кожним роком.

Екскурсію online-студією провів керівник регіонального центру дистанційного навчання, доцент Юрій Зубань. Він продемонстрував присутнім можливості студії, яка почне працювати вже найближчими днями.

"Проект для нас був непростим. Ми не мали прототипу, за яким би могли його реалізувати. Поки що така online-студія єдина не лише на Сумщині, а й серед вищих навчальних закладів України", – зазначив Юрій Олександрович.

Завдяки появі нової, насправді унікальної студії проводитимуться online-консультації для більш ніж 1000 студентів дистанційної та близько 2000 заочної форм навчання, здійснюватиметься двосторонній аудіо- й відеозв'язок викладача і студентів, відкриватимуться необмежені можливості використання віртуальної сенсорної дошки для презентацій і віртуальних демонстрацій, проходитимуть запис і online-трансляція навчальних відеоматеріалів.

На фото (1 ст.): доцент Ю.А. Зубань в online-студії

■ МІЖНАРОДНІ ПРОЕКТИ

Подвійна користь

Як повідомлялось уже на шпальтах "Резонансу", в 2009 р. стартував проєкт Європейської Комісії ТЕМПУС "Мережа освітніх центрів із сучасних технологій місцевого управління, у якому СумДУ здобув право на участь разом із університетами Німеччини, Російської Федерації, Іспанії, Польщі, Словаччини, Вірменії та Молдови. Мета проєкту - організація на базі провідних регіональних університетів мережі навчальних центрів для перепідготовки державних службовців місцевих органів влади за напрямками сучасних інформаційних технологій та іноземної мови.

У своєму вітальному слові ректор СумДУ, професор Анатолій Васильєв зазначив, що наш університет серйозно налаштований на подальшу плідну співпрацю з Європейською Комісією й активну участь у її нових проєктах.

У ході зустрічі відбулася презентація близько 20 навчальних курсів, присвячених основам управління проєктами, інформаційним технологіям у місцевому самоврядуванні, інноваційному менеджменту тощо. Про необхідність і результати впровадження системи підвищення кваліфікації для державних службовців розповіли представники Сумської, Дніпропетровської та Львівської (завдяки організованому телемосту) облдержадміністрацій.

Зовнішні експерти Ігор Ляшенко і Пер Крістенсен, а також координатор проєкту професор Сергій Чернишенко, дали позитивну оцінку роботі Сумського державного університету й висловили переконання щодо подальшої його участі в спільних проєктах.

А координатор проєкту ТЕМПУС від СумДУ Костянтин Кириченко зауважив, що напрацьовані вже матеріали мають подвійну користь - можуть бути використані як системою підвищення кваліфікації держслужбовців і менеджерів, так і студентами, які отримують доступ до них у електронному та друкованому вигляді.

Гостям провели екскурсію університетом, продемонстрували систему дистанційного навчання й новостворену online-студію.

Відділ інформаційно-рекламної діяльності

■ НЕПЕРЕСІЧНІ ЗУСТРІЧІ

Білл Клінтон: "Завжди пам'ятати про рідну землю..."

Завдяки активній участі студентства нашого університету в програмі Фонда Віктора Пінчука "Завтра.UA" його представникам пощастило на початку жовтня зустрітися з 42-им Президентом США Біллом Джефферсоном Клінтоном. Зустріч, на яку запросили всього 500 студентів з різних вишів, відбувалася в Дипломатичній Академії при Міністерстві закордонних справ України (м. Київ).

Спочатку Білл Клінтон окреслив тему розмови, а потім студенти мали можливість поставити йому запитання. Політик акцентував увагу на тому, що більшість процесів глобалізації в економічному, політичному та суспільному житті, які мають позитивний ефект, у той же час є й головними факторами дестабілізації. Він озвучив основні світові топтеми – від фінансової кризи до глобального потепління. Обговорювалися переважно соціальна нерівність, економічна нестабільність та загроза глобального потепління.

Згодом студенти перевели мову на особисте. Зокрема, цікавилися студентськими роками екс-президента. Виявляється, частина їх пройшла у Великій Британії. Білл Клінтон відзначив важливість отримання якісної освіти за кордоном, але зауважив, що не менш важливо потім, повернувшись до своєї країни, використати отримані знання для її розвитку. До того ж, дізналися, що в 16 років він мріяв стати джазовим музикантом і аж ніяк не президентом США. Хоча, на його думку, між джазом та політикою багато спільного. Білл Клінтон переконаний, що кожна людина може досягти бажаного. Головне – мріяти, бути амбіційним та вірити у свою

перемогу. Дещо розповів і про свою доньку Челсі, яка нещодавно вийшла заміж.

Відповідаючи на запитання щодо стирання кордонів унаслідок глобалізації, відомий політик закликав молодих українців ставати громадянами світу, але завжди пам'ятати свою землю й не втрачати ідентичності.

Саме під час таких зустрічей відбувається розширення горизонтів світогляду, починаєш замислюватися над сутністю парадигми "людина-світ", та й просто приємно спілкуватися з розумною людиною, від якої залежали доля могутньої країни, життя мільйонів людей та певні процеси на планеті.

Відділ інформаційно-рекламної діяльності

Нещодавно в його рамках у СумДУ відбулася чергова робоча зустріч, у якій взяли участь координатор проєкту ТЕМПУС, професор університету Кобленц-Ландау (Німеччина) Сергій Чернишенко, зовнішній експерт проєкту Пер Крістенсен (Данія), представник Технічного університету м. Кошице Ян Генчі (Словаччина), начальник відділу договорів Департаменту міжнародного співробітництва МОН України Ольга Котова, представники Дніпропетровської і Сумської облдержадміністрацій, а також учасники проєкту з українських (КНУ ім. Т. Шевченка, Львівський та Дніпропетровський національні університети) і зарубіжних вишів (Московський і Комратський державні універси-

НАМ ЕСТЬ ЧТО ПРЕДЛОЖИТЬ ОБЛАСТИ

Ректор Сумского государственного университета А.В. Васильев в течение пяти лет возглавляет комиссию областного совета по образованию, а значит, не понаслышке знает о состоянии дел и в других высших учебных заведениях Сумщины. О нем известно больше как об успешном руководителе популярного не только на Сумщине вуза. На прошедшей недавно пресс-конференции наш корреспондент попробовал разглядеть и другие ипостаси его личности.

– Анатолий Васильевич, какие проблемы, на Ваш взгляд, сегодня являются наиболее острыми для всех вузов области и какие пути их решения наиболее перспективны?

– У каждого вуза – свои проблемы. Характер их зависит от того, на каком уровне своего развития вуз находится, какую идеологию исповедует, насколько современны его технические возможности. Большое значение имеет и его финансовое состояние. Как ректор СумГУ могу сказать, что наш университет чувствует себя уверенно, решает успешно текущие проблемы и динамически развивается. Однако есть проблемы и общие для всех вузов. Одна из них, особенно острая, связана с демографическими процессами, в результате которых абитуриентов все меньше и меньше. Если в этом году выпускников школ в области было около 8 тысяч, то уже в следующем году будет менее 5000. А в Сумах соответственно около 1900 и 800. И последствия этого ощутят все. Снижение показателей приема студентов может негативно сказаться и на кадровой ситуации в вузах, и на финансовом их состоянии. Понятно, что конкуренция на рынке образования станет еще жестче. Наш университет готов предложить каждому абитуриенту выбор в широчайшем спектре знаний и притом высокого качества.

Есть и понимание того, что хотим или нет, но объединения вузов в каких-то конфигурациях, скорее всего, не избежать. Часть маломощных просто уйдет с рынка учебных услуг, а остальным так или иначе придется реформироваться. Или в одиночку (сокращая объемы учебных поручений и штаты, теряя лицензии на какие-то специальности и т.п.), или находить схемы консолидации, объединения усилий в той или иной форме. Понимает это и власть. Есть указ Президента, документы Кабинета Министров о необходимости создания укрупненных региональных университетов.

– А какие могут быть конфигурации, схемы объединения?

– Пока что не знаю. Наш университет этот процесс не инициирует. Мы самодостаточны. Крепко стоим на ногах. Последствия демографических процессов смягчаются для нас постоянным увеличением числа иностранных студентов, активным ростом финансируемой научной деятельности. Сейчас выполняем около 40 международных грантов и 200 хозяйственных договоров, финансируемых заказчиками. Ежегодно через нашу систему повышения квалификации и переподготовки проходит от 2 до 2.5 тысяч желающих, что дает немалый учебный объем для кафедр и способствует нашей финансовой стабильности. К тому же, благодаря рейтингам нашего университета, абитуриенты едут к нам со всей Украины. Даже в этом, довольно сложном году у нас хорошие показатели приема: на стационар набрали столько же, сколько и в 2009-м, а на заочное обучение – даже больше.

– Возглавляемая Вами комиссия областного совета занимается вопросами не только образования, но и науки, культуры и туризма. Какие тут проблемы наиболее актуальны для Сумщины?

– Не только у вузов, но и вообще в сфере образования проблем предостаточно. Вопреки многим факторам, они все же решаются, учитывая возможности областного бюджета, на достаточно удовлетворительном уровне.

Реализовано немало таких программ, как "Школьный автобус", компьютеризация и ремонты школ, создание гимназии для талантливых детей и многое другое. К сожалению, формат интервью не позволяет сделать более подробный экскурс. Теперь – о науке. Во всех эшелонах власти явная недооценка необходимости опираться на ее возможности. Конечно, без иностранных инвестиций сегодня не обойтись, но никто не отдаст нам технологичный завтрашний день. Все развитые страны щедро финансируют свою науку и получают от этого немало выгод, в том числе и финансовых. Конкурентоспособные "мерседесы" и "тойоты", множество других, пользующихся мировым спросом товаров – это результат прежде всего инвестиций в свою науку. За время прошедшей каденции нашей комиссии удалось в какой-то мере изменить отношение к этому вопросу. Больше стали привлекать ученых к решению таких важных вопросов, как энергосбережение и экологическая безопасность. Однако настоящего прорыва в понимании приоритетности научного подхода к вопросам социально-экономического развития пока не произошло. А потенциал есть. И немалый. Только в нашем вузе 450 кандидатов и 70 докторов наук, научные школы, известные за пределами не только области, но и Украины. По уровню цитирования наших ученых мировой научной общественностью мы в числе лидеров среди украинских вузов. Немалый потенциал и у наших коллег из других вузов Сумщины и всей Украины, который используется пока еще далеко не в полной мере.

Культура и туризм, к сожалению, финансируются по остаточному принципу. С учетом экономических реалий говорить о больших успехах в этой сфере не приходится. И все же мы работали не вхолостую. Создавались и заповедные зоны, и туристические структуры, но для развития туризма – а потенциал нашего региона в этом смысле огромен – нужна соответствующая инфраструктура, отличные гостиницы и дороги, развитая сфера обслуживания. Палатки, байдарки – это больше для молодежи, а для создания туризма как отрасли нужны серьезные финансовые вложения.

– Тот факт, что Вас, ректора провинциального вуза, включили вместе с ректорами самых престижных вузов страны в комиссию по доработке Закона Украины "О высшем образовании", говорит сам за себя. А почему потребовалась такая доработка?

– В отечественном образовании накопилось множество проблем, и решать их только в режиме администрирования уже невозможно. Закон в нынешней его редакции принят давно, а сегодня другие реалии. Необходимы и автономия вузов, и право их самим распоряжаться заработанными ресурсами, и структурные изменения в организации высшего образования, и многое другое. Проект Закона есть на сайтах министерства и Кабмина, в него продолжают вноситься изменения. И на недавнем заседании правительства они обсуждались, и на встрече в администрации Президента Виктора Федоро-

вича Януковича, в которой и я имел честь участвовать, говорилось о необходимости обсуждения новой редакции закона в каждом научно-педагогическом коллективе. Комиссию нашу возглавляет министр, идет профессиональная, вдумчивая коллективная работа, каждый может высказать свое мнение, аргументировать свою позицию. На мой взгляд, закон в новой редакции должен быть принят как можно скорее, он крайне необходим. Идеальный вариант невозможен, надо срочно принимать, а время подсказывает, какие внести дополнения, поправки.

– Руководство многотысячным коллективом и общественные поручения требуют постоянной занятости с утра до вечера. Остается ли время на что-то еще, помимо служебных обязанностей?

– Не буду лукавить. Для меня ректор – это не должность, а образ жизни, особый тип мышления. Сосредоточенность внимания на мыслях о работе постоянная. Поэтому если с бумагами оказываюсь не в кабинете, а дома, то смену обстановки воспринимаю как своеобразный отдых. Есть у нас любимцы – домашние животные, их присутствие часто помогает снять нервное напряжение. Люблю плавать, за один раз не меньше километра. Изредка бывает и дача как место встречи всей семьи – дети, внуки, сестра, мама... Еще реже, но выбираюсь на охоту. Не ради какой-то добычи, а чтобы побывать на природе, пообщаться со своим четвероногим другом. А вообще должен сказать, что главное мое хобби – это все же работа, сродный труд, как говорил Григорий Сковорода. Мне интересно

то, чем я занимаюсь, хочется сделать больше, пока есть время, силы, доверие коллег и студентов. Это приносит удовлетворение, а поэтому не пугают никакие нагрузки.

– Практически у каждого человека есть друзья и враги или недоброжелатели. Каково их соотношение в Вашей судьбе? Встречался ли человек, которого могли бы назвать своим идеалом?

– Нет, не встречался. Идеального человека в принципе не может быть. Но есть люди, которые много сделали для моего формирования как личности – прежде всего родители, отец Василий Дмитриевич, увы, его уже нет с нами, и мама Алла Евгеньевна, школьные учителя, которых и сегодня вспоминаю с благодарностью, а также вузовские преподаватели. Многие из них теперь мои коллеги, старшие товарищи. Есть, конечно, и недоброжелатели, и друзья, которых значительно больше. Сплетни, слухи, скрытая, да и откровенная враждебность – все это было, без этого на посту ректора не обойтись. Жизнь научила держать удары, переворачивать страницы с негативом. Нередко удавалось превращать и недоброжелателя в коллегу, с которым нормально работаем. Дрязги, интриги, выяснение отношений – это не для меня и нашего коллектива. Удалось создать в университете рабочую атмосферу. Отсюда и успехи нашего вуза.

– Какие качества в людях больше всего уважаете, а какие больше всего не приемлете?

– Ценю и уважаю обязательность, умение держать слово, уважать чужое мнение, а категорически не приемлю вранья и предательства. Способных на такое просто вычеркиваю из круга общения, не опускаюсь до сведения счетов. Мстительность мне вообще не присуща. Встречался и не раз с подлостью по отношению к себе. Проходил мимо, отмахнувшись как от надоедливой комары, но давал понять, что понимаю суть происходящего и не отвечаю ударом на удар сознательно, не от слабости, а от брезгливости, а то и жалости. Иное дело – ошибки. Кто из нас не ошибается? Достаточно критично относиться к себе, а потом уже к другим. Иногда, бывает, перегибаю палку, но все же понимаю, что способности и возможности у всех разные. Где-то надо стерпеть, где-то смириться, а где-то сделать и самому, если больше некому. Несмотря на мою критику в адрес того или иного коллеги, всегда готов подставить плечо, помочь ему в трудную минуту. Похоже, что нахожу в этом понимание и поддержку коллег.

– Анатолий Васильевич, Вы опять баллотируетесь в областной совет. Зачем это нужно ректору успешного вуза, разве и без того мало забот и авторитета?

– Дело отнюдь не в авторитете, а в понимании, что любой вуз работает не для самосуществования. Его первоочередная задача – обеспечивать, прежде всего, свой регион качественными кадрами, современными технологиями и прочими научными достижениями. Я уже говорил, что существует недооценка властями возможностей вузов. А нашему университету с его институтами, колледжами и техникумами, 60 специальностями и 40 научными направлениями есть что предложить области для ее развития. Для реализации возможностей коллектива СумГУ на благо Сумщины и необходимо участие в работе таких органов самоуправления, как областной совет. Потому и баллотируюсь, что понимаю социальную ответственность университета перед регионом.

■ ОСОБИСТОСТІ

Його альфа і омега

У зв'язку зі створенням юридичного факультету певні зміни відбулися й на гуманітарному, до складу якого раніше входили кафедри правознавчого напрямку. Так, виконувати обов'язки його декана призначено Валентина Миколайовича Вандишева, доктора філософських наук, професора, людину цікавої долі.

ка", "Релігієзнавство", 15 монографій. Крім того, він автор понад 280 наукових і науково-методичних праць з історії філософії епохи європейського Відродження та Реформації, з філософії науки, релігієзнавства, логіки, риторики, культурології, літературознавства, окультизму тощо.

Під керівництвом професора Вандишева організовано й проведено 17 міжнародних науково-теоретичних конференцій із проблем філософської антропології, історії філософії, глобалізму, євроінтеграції й ін. Він брав участь у роботі понад 290 міжнародних і республіканських наукових конференцій. Має тісні зв'язки з польськими та словацькими науковцями - учасник низки наукових конференцій у

Польщі, публікується в польських, чеських, німецьких наукових виданнях, працює над виконанням спільних науково-дослідних проектів, викладав в університетах Люблін (UMCS) та Ольштина (UWM), здійснив переклад з польської, редагування та видання навчального посібника з філософії знаного польського філософа Станіслава В. Єдинака.

У Сумському державному університеті Валентин Миколайович працює з 1991 р. (щоправда, з невеликою перервою), очолює кафедру філософії, не втомлюючись долати вершину за вершиною на шляху пізнання. Не випадково ж захопленням його юності - дещо раніше ніж філософією - був альпінізм.

Перш ніж усвідомити своє призначення для науки наук, він устиг повчитися у Чорноморському вищому військово-морському училищі ім. П. С. Нахімова й на електроенергетичному факультеті Київського політехнічного інституту. Але врешті-решт розібрався зі своїми уподобаннями та прагненнями, які реалізував уже на філософському факультеті КНУ ім. Т. Шевченка. Якщо людина правильно обирає шлях самореалізації, то успіхи її немінучі. Про це свідчать і успішно захищені Валентином Миколайовичем кандидатська й докторська дисертації, і його професорство, і авторство підручників "Філософія", "Риторика", "Логі-

Плата до плати не приходиться

Ректор СумДУ Анатолій Васильєв як Голова ради ректорів вищих навчальних закладів Сумщини провів прес-конференцію, у ході якої обговорювався стан надання платних послуг, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 796 від 27 серпня 2010 року. До обговорення долучилися представники керівництва та студентства сумських вишів: Української академії банківської справи, національного аграрного університету, державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка, філії Харківського національного університету внутрішніх справ та інших.

Зокрема, ректор СумДУ наголосив, що перелік платних послуг стосується не тільки освіти, а й інших сфер діяльності навчальних закладів - наукової та науково-технічної, міжнародного співробітництва, охорони здоров'я, відпочинку, дозвілля, оздоровлення, туризму, фізичної культури та спорту, побутових, транспортних, житлово-комунальних послуг. Це ті послуги, які виходять за межі навчальної діяльності ВНЗ і пропонуються студентам іншими організаціями (харчування, видавничі послуги тощо). Проте значну їх частину виші здатні реалізувати самі й за більш доступними цінами. Зекономлені кошти можна спрямувати на розвиток вишу та студент-

ського самоврядування, підвищення якості навчання, а тому учасники прес-конференції зазначили позитивне ставлення до переліку послуг у цілому. Вони висловили спільну думку, що "Постанова..." покликана не заробляти на студентах, а серед іншого стимулювати їх до навчання, створюючи умови для якісної освіти.

На сьогодні найбільше обговорюється питання платних відпрацювань пропущених занять. Дійсно, згідно з постановою КМУ такі можуть впроваджуватися в навчальних закладах для лабораторних занять, пропущених без поважних причин, і лише за відповідного рішення їх адміністрації. Однак представники ректоратів сумських вишів поінформували, що на цей час таких відпрацювань у їхніх закладах не запроваджено. Проте, за словами Анатолія Васильєва, пропуски занять без поважних причин - це те ж саме, що й прогули на виробництві, а відтак потребують нормативного вирішення. До речі, присутні студенти відмітили відсутність напруженості у студентському середовищі сумських вишів щодо зазначених питань.

На прес-конференції також зазначалося, що у зв'язку з дорученням Президента України В.Ф. Януковича позиції "Постанова..." які стали предметом дискусій у суспільстві, безумовно будуть скориговані.

■ ОСОБИСТОСТІ

Жінка з дивною посмішкою

На початку нового року факультет економіки та менеджменту очолила Ольга Володимирівна Прокопенко - наймолодший доктор наук Сумщини. Чому саме вона? Її люблять студенти, поважають колеги. Але цього, мабуть, замало, щоб займати посаду керівника, від організаторських здібностей якого залежить і сотень студентів, науковців, викладачів і співробітників. Тоді знову постає запитання - чому?

Швеції, Німеччини та Росії. Після чого сумчанку запросили до міжнародного наукового проекту з екологізації споживацької поведінки. Провела вона там і переговори про обмін студентами та викладачами, залучила до редколегії наукового журналу СумДУ "Менеджмент і маркетинг інновацій" професорів із Болгарії та знаменитого МВТУ ім. Баумана.

Як зізнається доктор Прокопенко, вона трішки шкодує, що, ставши деканом, доведеться менше часу приділяти викладанню. За її

Про її непересічність як науковця говорить хоча б той фат, що вона у свої тридцять шість уже двічі лауреат стипендії Кабінету Міністрів України (2005, 2008 роки), володар гранту Президента України (2007), член двох спеціалізованих рад по захисту докторських дисертацій, завідувач кафедри економічної теорії. Крім того, є автором понад 240 наукових та навчально-методичних робіт (у тому числі 40 книг).

І при цьому, як свідчить її колишня студентка, а тепер голова студентської профспілки Анна Яковлева, не амбітна в спілкуванні, доброзичлива, чуйна. Цілком щиро вважає, що її успіхи - це лише часточка досягнень усього університету, патріотом якого відчуває себе і доводить це конкретними справами. Наприклад, цього року за її активної участі організована й проведена науково-практична конференція "Міжнародна стратегія економічного розвитку регіону", у якій взяли участь майже 200 науковців із України, Росії, США, Канади, Чехії, КНР, Танзанії та Нігерії (серед них більше 20 докторів наук).

А нещодавно, у вересні, Ольга Володимирівна вкотре зайняла перше місце на Міжнародній науково-практичній конференції "Економіка і менеджмент 2010", яка проходила в болгарському місті Варна, де брали участь також представники

словами, найприємніше в навчальній роботі - керівництво дипломними проектами, коли можна спостерігати результат зростання студента як фахівця. А результати, та ще й відмінні, на її кафедрі є. Наприклад, нещодавно переможцем обласного конкурсу серед студентів вищих навчальних закладів "На кращу пропозицію до проекту Програми економічного і соціального розвитку Сумської області на 2011 рік" став п'ятикурсник Віталій Омеляненко з проектом "Забезпечення інвестиційної привабливості регіону, створення умов для інноваційного розвитку регіону, якісна освіта". До речі, друге місце посіли також студенти ФЕМ Сергій Шевцов та Ірина Терещенко, але з іншої кафедри - економіки. Відзнаки й подарунки переможцям вручив заступник голови Сумської ОДА Сергій Грицай. Звісно, привітала переможців і декан (на фото друга зліва).

Пробувала Ольга Володимирівна себе й у бізнесі, а ще вона - любляча дружина (до речі, заміж вийшла у 18 років) і мама двох дочок-школярок. Така от вона, жінка з дивною посмішкою, яка знаходить час і для науки, і для сім'ї, і для пошуків себе в інших сферах життя.

Вікторія Мірошніченко

■ ПОВІЙНЕ СВЯТО

З НАРОДЖЕННЯМ, ЮРИДИЧНИЙ!

У СумДУ – непересічна подія: народився новий факультет: юридичний! Урочистості з цього приводу збіглися зі святкування Дня юриста, професійного свята працівників Феміди. У вітальному слові до присутніх в актовій залі ректор Анатолій Васильєв зізнався, що ідея створення такого факультету переслідувала його з того часу, як очолив ректорат. Адже, як свідчить історія, юридичні факультети упродовж століть були незмінним атрибутом класичних університетів у різних країнах.

Декан юрфаку – А.М.Куліш

З чого починалося? Який шлях пройшло правознавство у нашому університеті до 9 вересня поточного року, коли вчена рада СумДУ одногослоно підтримала ініціативу ректора щодо створення нового факультету?

У 1997 році Міністерство освіти і науки України підтримало прохання ректорату про відкриття нової спеціальності за кваліфікаційним рівнем "молодший спеціаліст". Тоді ж у структурі кафедри політології створено секцію правознавства, яку очолив кандидат юридичних наук Володимир Тертишник. Серед перших викладачів кафедри - Анатолій Єщенко, Володимир Грінченко, Юрій Сінченко, Олександр Кононенко. За втілення більш високого рівня підготовки в 2005 р. взявся Анатолій Куліш, який очолив кафедру права на гуманітарному факультеті. Усього п'ять років знадобилося йому разом із колегами, аби виділитися в окрему, більш масштабну структуру. До її складу входять кафедри "Адміністративне, господарське право та процес" (випускова), "Право", "Історія" та "Фізичне виховання".

Новонароджений факультет здійснює підготовку фахівців у галузі юриспруденції за освітньо-кваліфікаційними рівнями "молодший спеціаліст", "бакалавр" на денній та заочній формах навчання, діє аспірантура. Своєрідним подарунком новонародженому стало повідомлення ректора Анатолія Васильєва, що Державна акредитаційна комісія позитивно вирішила питання про надання ліцензії й на підготовку за кваліфікаційним рівнем "спеціаліст". Окреслив ректор і перспективу подальшого розвитку факультету: відкриття в найближчий час магістерських спеціальностей "Управління фінансово-економічною безпекою", "Інтелектуальна власність", спеціалізацій "Медичне право", "Охоронна діяльність" тощо.

Декан юридичного факультету доктор юридичних наук Анатолій Куліш у своєму виступі зазначив, що правова освіта сьогодні надзвичайно популярна й престижна. Існує в Україні чимало визнаних юридичних факультетів та вишів. Але, на його думку, новостворений факультет має ту перевагу, що з'явився на базі класичного університету. Спільно з кафедрами інших факультетів студенти-юристи вивчатимуть медіаправо, міжнародне право, земельне право, тоді як в інших споріднених навчальних закладах особливу увагу приділяють підготовці судових, слідчо-прокурорських працівників. Це надає студентам СумДУ можливість спеціалізуватися на тих напрямках юридичної діяльності, де поки що не вистачає гарних спеціалістів.

Вітали присутніх студенти-консультанти юридичної клініки СумДУ, начальник міського управління юстиції Сергій Самойленко, начальник територіального управління державної судової адміністрації в Сумській області Микола Логвиненко, начальник Сумської філії Харківського університету внутрішніх справ Сергій Лукаш, декан юридичного факультету Української академії банківської справи Віктор Сухонос, який, до речі, започаткував добру традицію - обмінюватися науковими доробками між вишами. Щирі побажання новонародженому

Вітають ректорат і профспілка

висловили також голова профспілкового комітету СумДУ Валентина Боровик, завідувач кафедри журналістики та філології Олена Ткаченко й завідувач кафедри перекладу Ірина Кобякова. Чудову концертну програму подарували члени загону гро-

мадського порядку "Сокіл" Інституту фізичної культури державного педагогічного університету ім. А. Макаренка, чоловічий вокальний та інструментальний ансамблі СумДУ, вихованці гімназії "Просперітас", художній колектив "Мальва" та інші.

Вітають колеги

Юристи знають і закони співу

Ось такі ми!

■ **ПРОФСІЛКОВА ДОПОМОГА**

ЗАВЖДИ ГОТОВІ ДО СПІВПРАЦІ

Первинна профспілкорова організація студентів СумДУ - громадська організація, яка об'єднує студентів і аспірантів університету. Її метою є представництво, здійснення й захист навчальних, соціально-економічних прав та інтересів своїх членів. Зокрема, вони мають можливість брати участь у реальному житті та управлінні університетом; а також право на:

- отримання матеріальної допомоги: на лікування, у разі втрати годувальника, у зв'язку зі скрутним матеріальним становищем, народженням дитини, одруженням і т.п;

- отримання новорічних подарунків і нецільової благодійної допомоги студентами й аспірантами пільгових категорій (сироти, інваліди, чорнобильці й ті, хто мають дітей віком до 3 років);

- отримання путівок на оздоровлення та відпочинок за пільговими цінами;

- отримання компенсації за відпочинок;

- допомогу при поселенні у гуртожитки й виселенні з них;

- захист у конфліктних ситуаціях з викладачами та адміністрацією університету;

- отримання заохочувальних призвів і подарунків на університетських заходах;

- отримання квитків до театрів, кінотеатрів за зниженими цінами;

На базі університету діє структура, яка не тільки організовує студентське дозвілля, а й захищає інтереси студентів та аспірантів за період навчання. Це - профспілкорова організація студентів СумДУ. Її голова Ганна Яковлева й відповідає на запитання, які найчастіше цікавлять молодіжну аудиторію.

- участь в екскурсійних поїздках, спортивних, культурно-масових заходах, конкурсах на кращу профгрупу, кращі кімнати в гуртожитках тощо;

- контроль діяльності закладів громадського харчування (їдальні, буфети, кафетерій) університету;

- оформлення міжнародного студентського квитка "ISIC";

- отримання інформації стосовно участі у програмі "Work And Travel USA".

На сьогодні наша профспілка об'єднує майже 5 тисяч студентів і аспірантів. Її структура об'єднує профспілкові бюро 6 факультетів та 7 комісій: організаційно-масову, житлово-побутову, культури та спорту, захисту соціальних прав студентів, громадського контролю, міжнародних зв'язків та ревізійну. Вони утворюють профспілковий комітет на чолі з головою. Кожна з комісій наділена правом працювати зі службами університету, готувати питання для розгляду на засіданнях профкому, профспілкових конференціях. До роботи комісій може долучитися будь-який член нашої профспілкової організації. У кожній групі щороку обирається профорг.

Відповідно до Закону України "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності" профспілки незалежні від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, роботодавців (також і адміністрації університету), інших громадських організацій, політичних партій. Вони їм не підзвітні й не підконтрольні. Але ми тісно

співпрацюємо з адміністрацією СумДУ на принципах соціального партнерства з усіх питань, що стосуються умов навчання, побуту й дозвілля студентів і аспірантів. Якщо адміністрацією або викладачем будуть порушені права члена профспілки, ми обов'язково його підтримаємо.

Вступ до профспілки - на добровільних засадах, без будь-якого обмеження через національність, расову приналежність, стать, партійність, форму навчання або релігійні переконання. Членом профспілки може стати будь-який студент чи аспірант (незалежно від курсу), який визнає Статут Профспілки працівників освіти та науки України (ППО-НУ) й регулярно сплачує внески (1% від мінімальної стипендії). Потрібно лише написати заяву на вступ, зразок якої є в кожного профгрупорга й додати до неї 2 фотокартки розміром 3x4. До речі, профспілковий стаж зберігається у разі переведення на інший факультет (або навіть до іншого навчального закладу), а також під час працевлаштування.

Аби отримати грошову допомогу від нашої профспілки, студенту (аспіранту) потрібно, по-перше, написати відповідну заяву про надання нецільової благодійної допомоги встановленого зразка, вказавши при-

чини й додавши документи, що їх підтверджують, а по-друге, завізувати заяву у профорганізації свого факультету. Студенти комерційної форми навчання користуються тими самими пільгами, що й "бюджетники", але за умови членства у профспілці. З нами також узгоджуються всі накази стосовно призначення як матеріальної допомоги, так і стипендій, надбавок, премій.

Вище вже зазначалося, що в нашій структурі є комісія з питань культури і спорту, яка займається організацією різноманітних заходів, змагань, екскурсійних поїздок, походів до театру, кінотеатру тощо. Також підтримуємо загальноуніверситетські заходи.

Насамкінець варто зауважити, що в нашій організації є багато добрих і корисних задумок, які намагаємося втілювати в життя. Але якщо у вас, шановні студенти й аспіранти, є гарна ідея, профком завжди допоможе в її реалізації. Тому чекаємо на вас! Завжди готові до співпраці! З будь-яких питань можна звертатися до профкому студентів, який знаходиться в кабінеті

Г- 404, тел. 33-33-17.

**Підготувала
Юлія Коваль,
ЖТ-82**

■ **ЛІДЕРИ СЕРЕД ЛІДЕРІВ**

Неабиякий внесок у "тесетівський" результат зробила кафедра технічної теплофізики. Дві перемоги її студентів мають особливо символічне значення - відбулися якраз напередодні ювілеїв викладачів, які керували поданими на конкурс роботами. Перше місце за напрямом "Двигуни та енергетичні установки" здобув Іван Юрко, студент групи ХК-61, який цього року вступав у аспірантуру нашого університету. Керівником його переможного проекту був професор, почесний академік Української технологічної академії Г.А. Бондаренко, який днями святкує подвійний ювілей - 70-річчя й 40 років наукової діяльності!

Герман Андрійович, випускник харківського "Політеху", тридцять три роки віддав сумському НДІ компресоробудування, при якому створив першу в Україні наукову лабораторію центробіжних компресорів, свого часу найбільшу в колишньому СРСР. Її експериментальна база не мала рівних у країні й була однією з найкращих у світі! Під його керівництвом розроблене й випробуване нове компресорне обладнання для нафтової й газової промисло-

Наставникам до ювілею - по перемозі

Наш університет - традиційно серед лідерів за кількістю призових місць у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт. А за підсумками минулого навчального року опинився на чолі цієї "чемпіонської гонки". Звичайно, такий результат - закономірний підсумок тієї наукової роботи, яка ведеться всіма факультетами. Але досить чітко окреслився й внутрішньоуніверситетський лідер - факультет технічних систем та енергозберігаючих технологій. "Тесетівці" набрали аж 13 призових місць за підсумками Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт. Причому найбільше в їх активі перемог - одразу сім. Додайте сюди ще два "срібла" й чотири "бронзи" - і отримаєте результат, дійсно гідний гордості для його творців і наслідування для колег.

вості. Завдяки науковим успіхам і авторитету професор Бондаренко налагодив плідне співробітництво з провідними світовими фірмами зі США, Великої Британії, Німеччини в галузі новітніх технологій компресоробудування. За його ініціативи започаткований також науково-технічний семінар із ущілювальної техніки, який згодом переріс в авторитетну міжнародну конференцію "Гервікон". Вагомий внесок зробив і в розвиток абсолютно нового для України напрямку - створення гвинтових компресорних установок.

Тридцять років Герман Андрійович працює в нашому університеті, активно виховує молодих інженерів. Він - автор більше 200 наукових робіт, 50

винаходів, керівник шести дисертацій і по праву вважається одним із основоположників української школи компресоробудування.

Не менш знакову перемогу здобув на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт за напрямом "Гідролінійні машини й гідропневмоагрегати" Олег Щербаков (тоді студент групи ХК-61). Знакову - адже здобута якраз до 60-річного ювілею наукового керівника - доцента, члена-кореспондента Міжнародної академії холоду М. В. Калінкевича. Крім того, відзначені дипломами та грамотами роботи інших студентів.

Микола Васильович після закінчення лєнінградського "Політеху" працював у Сумах у спеціальному конструкторському бюро турбохолодильних

машин. За його участі з'явилася нове покоління нагнітачів природного газу. До сьогодні всі нагнітачі, які випускає СНВО ім. М.В. Фрунзе, проєктуються за розробками Калінкевича. Майже три десятиліття викладає він у СумДУ, був керівником більше 120 дипломних робіт і однієї кандидатської дисертації, сам є автором понад 130 наукових праць, учасником конференцій із компресоробудування в Україні, Росії, Польщі, Чехії, Великій Британії, Словаччині.

При такому інтенсивному науковому житті Микола Васильович знаходить час для

улюбленого заняття - спорту. Тут різноманітність уподобань і досягнень науковця-ювіляра просто вражає. Він - кандидат у майстри спорту з десятиборства, має перший розряд із шахів, а разом із дружиною-доцентом кафедри загальної фізики виграв срібло й бронзу чемпіонатів України з бриджу. А ще - грає за збірну співробітників університету з баскетболу й інших видів спорту!

Не дивно, що з такими викладачами, як Герман Андрійович Бондаренко та Микола Васильович Калінкевич, наш університет - серед лідерів за науковим потенціалом у країні.

На фото: професори М.Калінкевич (зліва) та Г.Бондаренко з аспірантами О.Щербаком та І.Юрком.

**Олена Євтушенко,
ЖТ-71**

■ НАУКА СВДІЧИТЬ

Білінгвізм, або Спасибі системі

З календарним ростом нашої держави як незалежної з різних трибун усе гучніше кричать про відродження національної самосвідомості, про "рідну калінову", про необхідність винищити все запозичене в СРСР (таким, як правило, вважають російську мову, культуру, історію).

Мал. І. Іващенко

лася - чимало досліджень та експериментів засвідчили, що мозок двомовної людини працює абсолютно особливим чином.

Учені виявили, що в таких людей утворюється більше сірої речовини в нижній частині тім'яної ділянки кори головного мозку. Чим пізніше почато освоєння другої мови, тим менше проявляється ця особливість. А саме сіра речовина мозку відповідає за аналіз інформації.

У дослідженнях під керівництвом А. Мекекллі брали участь 25 британців, які не володіють іншими мовами, 25 двомовних британців, які в ранньому віці освоїли одну з європейських мов (крім англійської), і ще 33 "пізніх" білінгвів (тобто вивчили другу мову вже в дорослому віці). У результаті було з'ясовано, що в "ранніх білінгвів" сірої речовини в тім'яній ділянці значно більше, ніж у решти учасників експерименту. Особливо це було помітно в лівій півкулі мозку.

на. Проголосити одну мову державною - не означає викоринити інші мови з побуту... А що говорить про двомовність об'єктивна наука?

Білінгвізм - те, що за відомих історичних умов стало для багатьох із нас природженою якістю, вчені називають рецетивним, тобто таким, який притаманний людині від народження й розвивається разом із нею. Останніми роками увага до білінгвів із боку вчених у різних країн загостри-

Ніхто не проти справжнього відродження. Індивідуалізм, незалежність, бажання заявити про себе як про велику волелюбну країну - абсолютно зрозумілі, але... Чи взагалі можливо, як скоро й чи дійсно потрібно відкидати все те, що так давно прижилося, злилося з нашим українським життям?

Зараз точаться інформаційні війни довкола другої офіційної: одні прагнуть "узаконити" російську, інші кидають грім і блискавку проти "офіційності москальської". Проте змінити щось в офіційній системі - не означає змінити щось у свідомості пересічного громадяни-

■ НЕБЕЗПЕКА

КУДИ ВЕДУТЬ ЗВУКОВІ "ДОРІЖКИ"?

До наркологічних диспансерів з проблемою залежності від цифрових наркотиків, тобто айдозерів, не звертаються. Поки що. Зате як потенційна ця небезпека голосно заявила про себе в Інтернеті. Вона ще мало вивчена, а тому особливо підступна. У рейтингу запитів Яндекс за минулий рік "цифрові наркотики" зайняли 18-те місце - між "Майклом Джексоном" та "епідемією в Україні".

Аудіонаркотики - це звуки, які вводять людину в стан ейфорії, ідентичний дії справжніх наркотиків. При цьому айдозери легальні й, за обіцянками "дилерів", не викликають звикання. Звучить переконливо й безневинно, але...

Цифрові наркотики - це специфічні бінауральні (лат. "bini" - "два" й "auris" - "вухо") ритми, які належить слухати лише через навушники. Тоді в ліву й праве вухо надходять звуки дещо різної частоти. За рахунок цієї відмінності робота півкуль головного мозку синхронізується зі звуком, і людина поринає в різноманітні психічні стани.

Винахід став поширюватися в Інтернеті з 2006 року, коли розробили програму I Doser, яка дозволяла прослуховувати аудіонаркотики у форматі dfg. Програма відміряла певну кількість "доз", а потім блокувала відтворення звукових дорі-

жок, нібито з турботою про здоров'я. Невдовзі внутрішній формат dfg навчилися конвертувати у звичний mp3, чим відкрили пандорину скриньку: айдозери стали необмежено доступними для завантаження й прослуховування, подекуди й за дарма.

Нині їх більше ста видів. Частина імітує реальні наркотики: "ЛСД", "героїн", "кокаїн", "марихуану", інші - певні стани: "натхнення", "щастя", "оргазм". Примітно, що сайти-склади повняються однобічними відгуками, мовляв, подіяло відразу й відчуття "ульотні". Це вже створює психологічний тиск. До того ж позитивні кольорові аотації до айдозерів (типу "Прослухавши цей трек, відчуєте повну розслабленість, забудете про всі проблеми...") стимулюють людину до прослуховування, викликаючи так званий ефект плацебо: якщо споживач віритиме й прагнучиме відчути все описане, то врешті-решт може отримати бажане.

Проте більшість форумів свідчить, що, крім головного болю, результату ніякого. Український менталітет покликав нас перевірити дію айдозерів на собі. Прослухали "алкоголь" і "марихуану" - запаморочення, біль у скронях і пригнічення. Отже, аудіонаркотики вплив мають, питання лише в тому, що саме відбувається з нашим мозком під час прослуховування та яка дійсна мета їх розробників.

Своїми думками про це явище із нами поділився кандидат медичних наук, психіатр, доцент кафедри нейрохірургії та нейрології СумДУ Аркадій Кустов:

— Жодного позитивного коментаря щодо аудіонаркотиків і бути не може. Я не вірю, що вони здатні вибірково впливати на визначені зони мозку. Особисто спробував "алкоголь", щоб перевірити, чи викличе він у мене стан хоч трішечки схожий на сп'яніння. Замість обіцяного - тривога, напруження, відчуття, що всередині ось-ось щось розірветься. Тому для себе зробив висновок, що такі звуки не викликають емоцій, схожих на дію реальних психоактивних речовин.

Та під час прослуховування аудіонаркотиків у нейронах

Науковці стверджують: "Навичка перемикання між мовами розвиває в мозку такий центр, який дозволяє краще вирішувати великий клас логічних задач...Люди, які з раннього дитинства говорять двома мовами, можуть значно швидше й ефективніше справлятися з вирішенням розумових завдань завдяки іншому, ніж у звичайних людей, механізму роботи мозку. Такими успішними білінгви стають тому, що розв'язують логічні завдання за допомогою невеликої ділянки мовної зони кори лівої півкулі головного мозку, яка у них натренована постійним перемиканням з мови на мову..."

Отже, білінгв, особливо рецетивний, із дитинства кмітливий. Більше того, його мозок налаштований на глибокий логічний аналіз. І в цьому істотно допомагає саме та частина мозку, що відповідає за мовлення. Вчені також стверджують, що ця частина людського організму - одна з найзагадковіших, і нам залишається тільки дивуватися майстерності та вигадливості природи-творця...

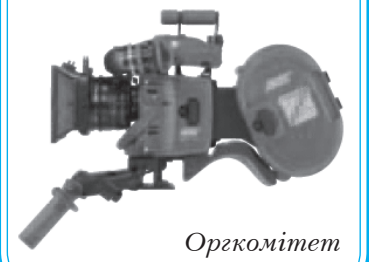
Настя Котляр

Увага! Увага! Увага!

Якщо ти відчуваєш бажання творити свою дійсність, вмій тримати в руках відеокамеру, то це для тебе! Першого грудня стартує Другий фестиваль аматорського відео "МОТОР!". Тобі надано буде шанс проявити свій талант у таких номінаціях:

- комедійне відео;
- соціальне відео;
- «німе кіно»;
- авангард;
- короткометражний фільм.

Ти маєш принести роботи до студентського ректорату (Г610). І пам'ятай, 20 листопада, рівно о 00.00 вже не зможеш взяти участь у фестивалі - адже це останній термін прийому робіт!!!

Оргкомітет

ми, органічними ушкодженнями мозку, епілепсією. Навіть якщо в епілептика було кількарічне затишшя, від стимуляції айдозером певних мозкових центрів можуть початися судомні випадки чи психоз. Реальні ситуації, коли людина взагалі не знає чи не усвідомлює, що психічно хвора.

Стверджувати, що айдозери не викликають залежності, важко. Особисто в мене бажання прослухати ще раз не виникло, але серед молоді чимало тих, хто слухає знову й знову, ризикуючи поплатитися психічним здоров'ям.

Є старий перевірений спосіб релаксації - музика. Уже давно психотерапевти використовують її, коли треба розслабити хворого, зняти хвилювання. Є також музика, що мобілізує, робить людину активнішою, підбадьорює - зазвичай це класичні твори (на мене так діє "Болеро" Равеля).

Поки спеціалісти сушать голови над злим ноу-хау, в Росії, до прикладу, ще наприкінці минулорічного вересня айдозери вмістили в один список із алкоголем і порнографією, які не дозволено продавати неповнолітнім. В Україні подібного нічого не затверджували, тому залишається піклуватися про себе самим. Бо, таке враження, що наші розуми якщо не "викачають" в інші країни, то знищать на місці.

Юлія Микула, ЖТ-72

■ ЮВІЛЕЇ

Справа до справи – доля

Важко не помітити, як змінилася останніми роками зовнішність нашого університету. І довколишня територія його корпусів, і аудиторії з лабораторіями, і коридори та приміщення різного призначення - усе набуло сучасного вигляду, стало зручнішим для студентів та викладачів зі співробітниками. А скільки зроблено того, що взагалі не помічається сторонніми поглядами, але працює на нормальне функціонування кафедр і різних служб! Зроблено якісно, з повагою та любов'ю до університету і його колективу. Безпосереднє відношення до усього цього має проректор з АГР

Анатолій Михайлович Положий, саме під його керівництвом відбувалися не косметичні, а справжні ремонти, з'являлися нові ав-

тостоянки та інші помітні й не дуже "обновки". Тож не випадково наша вчена рада одностайно вирішила у зв'язку 50-літтям присвоїти йому звання "Почесний працівник Сумського державного університету". Отже, додалася ще одна до численних нагород нашого ювіляра, колишнього учасника війни в Афганістані, серед яких орден "За мужність" III ступеня, медалі "За звитягу", "За заслуги" II та III ступенів, інші.

Редакція приєднується до численних привітань та побажань, які лунали на адресу Анатолія Михайловича ювілейними днями. А ще бажає йому того, чого завжди він, хто дивися війні в обличчя, бажає іншим – мирного неба над головою!

НА НЬОГО ДАВНО ЧЕКАЛИ,

І ВІН З'ЯВИВСЯ

Щойно побачив світ перший випуск альманаху "Поетех", до якого увійшли твори українською та російською мовами (вірші та проза) студентів та випускників Сумського державного університету. Представлені добірки різняться стилями, напрямками, художніми методами. Об'єднує ж їх не тільки те, що в них одна альма-матер, а й прагнення осмислити світ і себе в ньому за допомогою засобів літератури та мистецтва, уважна любов до сенсорних глибин.

У назві "Поетех" вдалося органічно поєднати ключові для альманаху й нашого вишу поняття "поет" і "політех", своєрідне відлуння того минулого, коли університет був філією Харківського політеху. Вдалим є й оформлення обкладинки, на якій політ паперових, а все ж таки голубів спрямований у невідомий простір, породжений розривом суто прагматичного світобачення, яке символізує собою листок паперу з формулами, що попри свою важливість не здатні – навіть найгеніальніші – пояснити людині таємницю сенсу її появи у такому прекрасному й небезпечному світові, як наш, земний. Саме художні образи є спробою узріти той надчуттєвий, ідеальний світ, відбитком якого, за Платоном, є наш, матеріальний, і який не можна побачити за допомогою навіть найпотужнішого мікроскопа чи телескопа.

Незабаром відбудеться презентація альманаху. Слідкуйте за об'явами!

■ ОБ'ЯВЛЕННЯ ЗІРОК

Студенти... з погонами офіцерів!

20 жовтня в актовій залі Сумського державного університету засіяло понад 350 нових зірок - рівно стільки, скільки студентів отримало звання й погони молодшого лейтенанта. Новоявленим офіцерам бажали, щоб перше їх звання не стало останнім, а отримані вміння та навички допомагали в повсякденному житті залишатися порядними, чесними, відповідальними людьми.

Юнаки та дівчата по черзі виходили на сцену, де їм із усмішкою вручали погони й дарували квіти перший проректор СумДУ Василь Карпуша та начальник кафедри військової підготовки Микола Ляпа. Останній зичив своїм вихованцям не забувати друзів і товаришів, яких вони знайшли під час навчання. А ще - обов'язково, хоча б комусь, дослужитися до генерала.

Разом зі співучим колективом привітати молодих офіцерів прийшов голова Сумської міської організації ветеранів Афганістану Микола Кривунь. Під час виконання військовими пісні про офіцерів зал дружно встав. Далі на присутніх чекала феєрична університетська концертна програма, яка дала святкового настрою.

"Резонанс" уже повідомляв, що Сумський державний університет єдиний у регіоні має право проводити військову підготовку студентів за програмою офі-

церів запасу з присвоєнням первинного офіцерського звання. Кафедра військової підготовки готує офіцерів запасу з числа студентів не тільки всіх сумських вишів, а й Чернігівського державного технологічного університету, Чернігівського державного інституту економіки та управління, Чернігівського інституту інформації, бізнесу і права, Херсонського юридичного інституту Харківського національного університету внутрішніх справ, Міжрегіональної академії управління персоналом та інших.

Військову справу студенти вивчають як дисципліну за вибором на 3-4 курсах денної форми навчання. Підготовка військових фахівців здійснюється за п'ятьма спеціальностями. Для майбутніх офіцерів ракетного та артилерійського спрямування викладається більше двадцяти дисциплін.

Любов Бойко

«РЕЗОНАНС»
газета Сумського державного університету
«REZONANCE»
Sumy State University Press

Реєстраційне свідоцтво СМ №020
Перший номер газети вийшов у світ 29.10.1991.

Обсяг – 2 друковані аркуші,
приведені до 8 полос формату А-3.
Віддруковано: ПБКФ «МакДен»,
м. Суми, вул. Тополянська, 16.
Адреса редакції:
м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 2,
корпус «Г», кімнати: 1107, 1110.
Телефони: 78-03-74; 33-02-25.

Шеф-редактор
Олена Ткаченко
Редактор
Василь Чубур
Коректор
Ніна Гавриленко

Автори фото:
Ліна П'ятиця, Інна Битюк,
Олександр Панченко,
Світлана Положий,
Микола Баштовий